

Interreg

Co-funded by
the European Union

baltic2hand

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

Sustainability
InnoCenter

TALLINN
CREATIVE INCUBATOR

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

Central Baltic Programme

BALTIC2HAND

**Margaret Aidla,
Tallinna Loomeinkubaator**

Tallinna Loomeinkubaator

Loomeinkubaator innustab ja võimendab alustavaid ja kasvavaid väikeettevõtteid.

Ettevõtjad saavad osaleda kolmes programmis:

- 2- kuuline Eelinkubatsioon
- 9- kuuline Inkubatsioon
- 6- kuuline Kasvuprogramm

Igal ettevõttel on oma personaalne konsultant. Lisaks on võrgustikus 50+ oma ala ekspertidest mentorid.

Iganädalaselt toimuvad koolitused, töötoad, kogukonnaüritused, ettevõtete kogemusloo jagamised jpm.

Projekt kestab 03.2023-04.2026
ning projekti partnerid on **Soomest, Rootsist, Lätist ja Eestist.**

Täpsemalt osalevad projektis veel
Laurea University of Applied
Sciences, Latvian Chamber of
Commerce and Industry,
Sustainability InnoCenter ja Turku
University of Applied Sciences.
Projekt on kaasrahastatud Interreg
Central Baltic programmist.

Üldiselt ei kasutata tekstiile piisavalt
kaua, kuna tekstiili- ja moetööstuses
napib ringlussevõtu võimalusi.
Projekti eesmärk on seda olukorda
parandada, arendades kasutatud
rõivaste ärimudeleid ja toetades
ettevõtteid, kes soovivad oma
olemasolevasse ärimudelisse lisada
ringse teenuse.

Projekti ülevaade

BALTIC2HAND projekt
keskendub tekstiilide ringlusele.

Valdkonna kaardistus

Projekti alguse tegevusteks olid:

- **Uuring olemasoleva info** põhjal, et saada ülevaade nelja riigi hetkeolukorrast.
- **Valdkonnauuring** tarbijate ja ettevõtjate hulgas, et selgitada välja tarbijate ootused ja ettevõtjate väljakutsed.

Raportid on kättesaadavad:

balticsecondhand.eu

Tekstiili- ja moetööstuse ringsed ärimudelid tekstiilijäätmete vähendamiseks on **edasimüük, rentimine, parandamine ja ümbertegemine**.

NSoomes kasvas kasutatud rõivaste jaemüük 2018. ja 2020. aasta vahel **17%**, samas kui moe jaemüük vaid umbes **5,1%**.

2018. aastal moodustasid Eestis teise ringi tekstiilid kogu tekstiili tarbimisest peaaegu **20%**.

Suurema osa Baltikumi kasutatud asjade müügist moodustab imporditud tekstiil. Eestisse ja Lätti saabub suurel hulgal kasutatud tekstiile impordi kaudu ja seda eriti Põhjamaadest. Umbes **60% Põhjamaade tekstiilist eksporditakse Eestisse** ja 10% Lätti.

Tarbimisjärgse tekstiili kogumisel on Baltikumis mitmeid osapooli. Lisaks traditsioonilistele jäätmefirmadele tegutsevad heategevusorganisatsioonid ja kaubandusettevõtted. Neil osapooltel on raskusi tekstiilide ümberpaigutamisel, sest **vähemalt 42%** kogutud tekstiilidest põletatakse või ladestatakse prügilatesse.

Changing Market Foundation jälgis 21 eset, mis viidi kümnesse erinevasse moebrändi poodi tagasi – näiteks H&M, Zara, Nike, Boohoo ja The North Face. Selle tulemusel leiti neli stsenaariumit: tsükli vähendamine või hävitamine, edasimüümine Euroopas, kadumine teadmatusesse ja Aafrikasse saatmine.

Ettevõtete väljakutsed

- **Reguleeriv raamistik** (avalik kord, regulatiivne surve, regulatiivsed stiimulid);
- **Turg** (edasimüüjad ja lõpptarbijad);
- **Pakkumine** (tarnija koostöö ja tarnitud materjalide kättesaadavus);
- **Tehnoloogiline** (tehnoloogia ja andmete kättesaadavus);
- **Organisatsiooniline** (rahastamine, organisatsiooni struktuur, konkurents, juhtimine, inimressursid).

Tarbijapoolse tegevuse väljakutsed ja võimalused

Tarbijaid piiravad ringsete teenuste kasutamise juures:

- sotsiaalsed tavad
- kiirmood
- pakkumine vs vajadus
- kättesaadavus

Kuidas tarbijat suunata? (*nudging methods*)

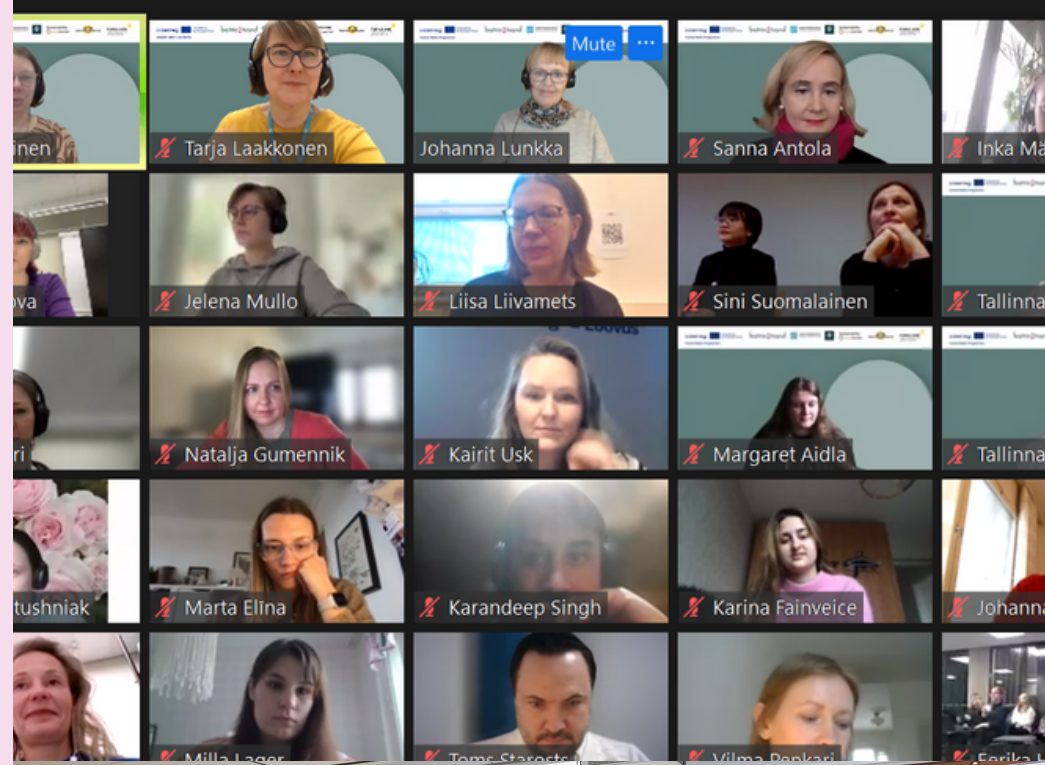
- Kättesaadavus: teadmiste ja positiivsete näidete esitlemine.
- Visuaalsed ja füüsilised näpunäited: visuaalne esitus, käegakatsutav tootekogemus, värske pesu lõhn või meeldiv lõhn.
- Poliitilised tõuge: remondipreemia
- Iga kasutatud riiete kaupluse tüüp vajab isikupärastatud näpunäiteid, mis kõnetavad nende sihtgruppi.

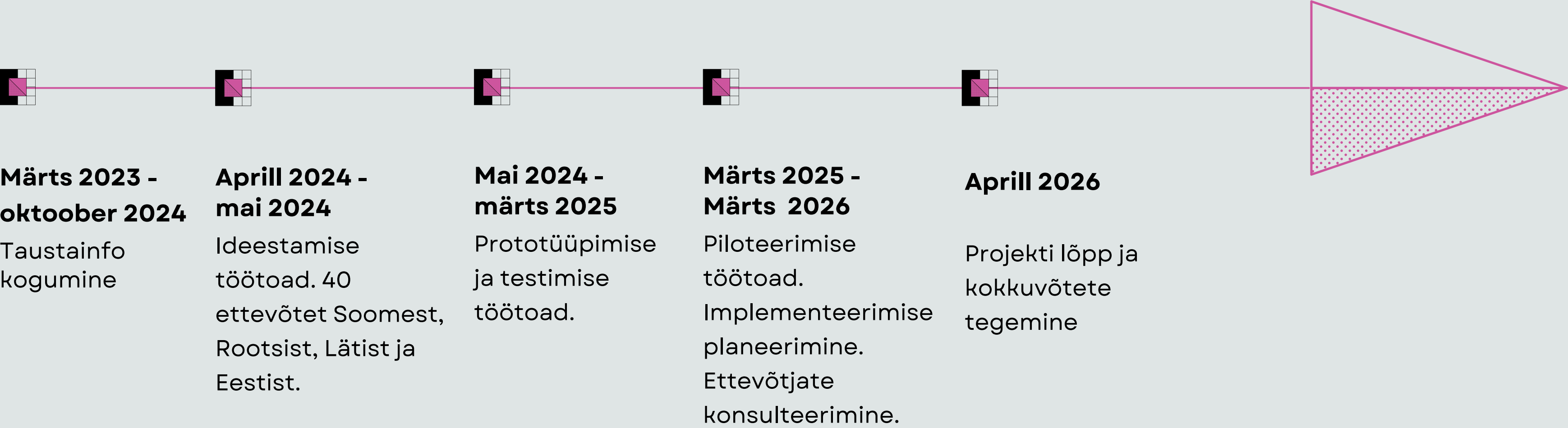
Design Jam

Veebis ja kohapeal toimunud 2-päevane hackathon, kus osalejad lahendasid 5 ettevõtte väljakutseid:

- **Reima (Soome)** - Kuidas arendada toimivat renditeenust?
- **Kesko (Soome)** - Milliseid lahendusi võiks ettevõtte pakkuda taaskasutuse või rendi vallas?
- **Materjalivoog (Eesti)** - Kuidas teha tekstiilijääkide platvorm mugavamaks ettevõtjatele?
- **Lindström (Läti)** - Milline on kõige tõhusam viis, kuidas taaskasutada põrandamatte, et säiliks materiaalne väärtus.
- **GS1 (Rootsi)** - Milliseid lahendusi võiks pakkuda digitaalne tootepass?

Projekti ajakava

Lõppeesmärgid

Loodud raportid: desk reserach, field research, benchmarking raport.
Tarbijat suunavate meetodite kirjeldused.
Vähemalt 40 ettevõtet neljast riigist on osalenud töötubades.
10 rahvusvahelist testitud prototüüpi. 8 kohalikku testitud prototüüpi.
5 rahvusvahelise lahenduse või uue ärimudeli pilootprojekti. 4 kohaliku lahenduse või uue ärimudeli pilootprojekti.

Aitäh!

margaret@inkubaator.ee
inkubaator.tallinn.ee